

La regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius

Informe del Consell Escolar de Catalunya

Índex

Presentació.....	5
Els informes de tecnologies mòbils del Consell Escolar de Catalunya	6
Vivim en un entorn digital que modifica les pràctiques socials	7
Aportacions a partir d'estudis i investigacions	8
Un procés participatiu per a tota la comunitat educativa	9
34 debats	10
Participants en els debats per sectors	11
Dinamització i relatoria	11
Qüestionari per al debat	12
Aportacions al debat	13
1. Que el Departament d'Educació estableixi un marc general per a la regulació de l'ús dels mòbils	13
2. Que la regulació de l'ús dels mòbils es concreti per part dels centres educatius considerant la seva realitat.....	16
3. Que la regulació de l'ús dels mòbils es faci amb la participació dels membres de la comunitat educativa.	19
4. Que la regulació de l'ús dels mòbils s'aprovi pel Consell Escolar de Centre, s'inclougi a la normativa del centre i es publiqui al web del centre educatiu.....	22
5. Quins aspectes clau considereu que ha d'incloure la regulació dels mòbils als centres. Indiqueu de l'1 al 4 , 1 (Mínima prioritat) i 4 (Màxima prioritat).	24
6. Que els centres educatius defineixin de forma explícita en el seu projecte educatiu l'ús dels mòbils en activitats d'ensenyament i d'aprenentatge.	27
7. Que el Departament d'Educació doni suport explícit als centres en aquesta regulació a través de l'acompanyament i la supervisió.	30
8. Considereu que hi ha altres aspectes que han de ser inclosos en la regulació dels mòbils?.....	32
Conclusions	34
Referències d'interès	35

Presentació

Aquest informe recull els treballs i les conclusions del procés participatiu portat a terme entre octubre i desembre de 2023 pel Consell Escolar de Catalunya, per encàrrec de la consellera d'Educació, amb l'objectiu de copsar els posicionaments i parers dels diferents sectors de la comunitat educativa de Catalunya sobre la regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius per part del Departament d'Educació.

El Ple del Consell Escolar de Catalunya del 12 de desembre de 2023 ha acordat traslladar-lo a la Conselleria amb la finalitat descrita.

Els informes de tecnologies mòbils del Consell Escolar de Catalunya

La consellera d'Educació, la senyora Anna Simó, anuncia a l'inici del curs 2023-2024 que vol dur a terme un debat en els consells escolars territorials sobre l'ús del mòbil a les aules, en què participi tota la comunitat educativa. El Consell Escolar de Catalunya (CEC), com a organisme de consulta i participació del Departament d'Educació, és l'encarregat de l'organització dels debats i de l'elaboració d'un informe que reculli les inquietuds i les propostes manifestades.

Al final del procés, el Departament d'Educació planteja la possibilitat d'establir un marc general que acompanyi els centres en la presa de decisions sobre els usos dels dispositius mòbils. "No es tracta tant de prohibir com d'educar", sinó de "donar eines als adolescents i les famílies perquè s'enfrontin amb criteri als continguts que hi poden trobar" i perquè tinguin "relacions sanes a les xarxes", ha manifestat la consellera.

El CEC disposa de tres documents sobre les tecnologies mòbils que conviden a la reflexió i que aporten propostes concretes.

El 2015 el Ple del CEC emet l'informe *Les tecnologies mòbils als centres educatius*, en què proposa abordar la incorporació del mòbil a la vida quotidiana de l'alumnat des de la convivència i els valors ètics i de ciutadania. En aquest document s'avisava que el fet de prohibir indiscriminadament a l'alumnat l'ús de tecnologies mòbils en els centres pot constituir una restricció del dret dels menors a ser considerats ciutadans i entrar en contradicció "amb els objectius curriculars vinculats a l'assoliment de la competència digital, els aprenentatges en general, i la capacitat d'aprendre al llarg de la vida". A més, un bon ús pot simplificar l'avaluació i afavorir l'aprenentatge als alumnes amb necessitats educatives especials.

El 2019 el CEC presenta un qüestionari que responen un miler de centres educatius. Del total, un 47% permet l'ús dels mòbils a l'aula, sota indicació del personal docent i en un context d'aprenentatge; el 52% restant no n'autoritza la utilització. El 74% dels centres veuen necessària més orientació sobre el bon ús de la tecnologia mòbil. L'informe *Els dispositius mòbils als centres educatius* també recull diferents enfocaments metodològics i la necessitat d'abordar aspectes com el paper de les famílies, la construcció de la identitat digital, el pensament crític, la protecció de dades, les addiccions o el ciberassetjament.

El 2020 el CEC publica el document *Convivència i ciutadania digital*, en què identifica els reptes que planteja un mal ús de les tecnologies mòbils i proposa diferents estratègies d'abordatge des de l'aula. Recull diverses iniciatives, experiències de centre i propostes sobre convivència, prevenció i tractament de conflictes. Posa de manifest que com a comunitat educativa és necessari plantejar el que passa amb les tecnologies dins i fora de les aules.

Vivim en un entorn digital que modifica les pràctiques socials

Es considera que hi ha una necessitat inajornable d'educar l'alumnat en relació als entorns digitals que formen i formaran part de la seva vida, tant pel que fa a la dimensió social com a la utilització com a eina d'aprenentatge. La pandèmia ha suposat un punt d'inflexió ja que es va elevar el temps dedicat a l'ús de pantalles amb nombroses necessitats de comunicació amb l'entorn en situacions de confinament i de distanciament físic forçat.

En l'entorn social en què convivim, la presència i sovint l'abús dels telèfons mòbils dins i fora dels centres educatius ha generat alarma social. Aquesta situació també ha provocat controvèrsia sobre la presència del telèfon mòbil personal dins de l'àmbit educatiu. A Europa, alguns països estan optant per regular l'ús de mòbils en centres educatius, però a la majoria de països no hi ha establertes prohibicions expressives sobre el seu ús.

A l'Estat espanyol, només ho han regulat en aquest sentit Galícia, Castella - La Manxa i Madrid. La Comunitat de Madrid limita l'ús del telèfon mòbil a les aules d'escoles i instituts des del curs escolar 2020-2021. Es tracta d'una mesura encaminada a la millora dels resultats acadèmics, especialment de l'alumnat que té més dificultats amb l'estudi i també per lluitar contra el ciberassetjament. La normativa només admet aquests dispositius als estudiants que els necessiten per raons de salut o discapacitat.

A Catalunya, el Pla d'Educació Digital de Catalunya es concreta en l'Estratègia Digital de Centre (EDC), que organitza i gestiona els recursos pedagògics de què disposa el centre, com poden ser pissarres tàctils, sistemes de projecció, ordinadors, tauletes, material de robòtica, elements audiovisuals i els entorns virtuals d'aprenentatge que es fan servir al llarg de cada etapa educativa. L'EDC defineix i concreta les línies d'actuació estratègiques i metodològiques d'un centre que fan possible que alumnat, docents i centre assoleixin la competència digital.

El currículum vigent té en compte la competència digital com a competència transversal que desenvolupa la competència específica 4 tot al llarg de l'educació bàsica: Conèixer els riscos i adoptar, amb l'orientació del o de la docent, mesures preventives en l'ús de les tecnologies digitals per protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient, i iniciar-se en l'adopció d'hàbits d'ús crític, segur, saludable i sostenible d'aquestes tecnologies.

L'ús de dispositius mòbils com les tauletes tàctils, els telèfons mòbils, les videoconsoles portàtils, els rellotges intel·ligents o d'altres elements personals permeten enregistrar, crear continguts i penjar-los a la xarxa de forma molt fàcil. Requereixen d'una atenció especial que poden afectar la seguretat i la protecció de dades pròpies i de tercers.

Per últim, cal replantejar el paper que hi juguen altres agents implicats com els legisladors i les empreses tecnològiques. En aquest darrer cas, no supervisen l'edat mínima d'accés a determinades aplicacions i continguts, gestionen les dades que recullen de forma poc transparent o fan ús del disseny de tecnologia persuasiva, que busca enganxar l'usuari el màxim de temps a l'aplicació. En aquest sentit, per exemple, hi ha una afectació greu en l'accés dels menors a la pornografia per mitjà del mòbil, que té lloc sense cap filtre ni orientacions educatives per part d'un adult. El treball en educació sexual que es duu a terme

en els centres s'ha d'acompanyar amb una regulació de l'accés a imatges pornogràfiques que sigui coherent amb les edats dels usuaris. Justament, una de les conclusions de la XXX Jornada de reflexió "Coeduquem per una societat més igualitària" del CEC és que la pornografia transmet una imatge estereotipada de la dona i de les relacions sexuals, i que actua com a aprenentatge de la violència sobre el cos de les dones. Aquesta és la imatge que rep l'adolescència sobretot per mitjà de les xarxes socials. Cal que les institucions preocupades per aquesta problemàtica la reconeguin obertament i busquin els instruments necessaris per abordar-la i combatre-la revisant la regulació normativa d'accés dels infants i adolescents a internet i l'aplicació que se'n fa.

Tot plegat, té un impacte emocional en uns adolescents que s'estan formant com a persones. Ha de prevaldre el respecte als drets i deures dels infants i adolescents en l'àmbit digital dins i fora de l'àmbit digital.

Aportacions a partir d'estudis i investigacions

En el debat sobre l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius prenen rellevància les aportacions fetes en els estudis i investigacions des de diferents àmbits com ara la recerca i els organismes institucionals. Aquests estudis gaudeixen d'una solidesa que es troba a faltar en determinades informacions que mitjans de comunicació i xarxes socials sovint difonen sobre fenòmens entre els quals potser hi ha correlació sense que se n'hagi descrit causalitat.

Es recullen a continuació algunes d'aquelles aportacions rellevants que són interessants per emmarcar el debat.

- La UNESCO, en el seu informe anual *Global education monitoring report, 2023: technology in education: a tool on whose terms?* apunta que les tecnologies digitals poden millorar la implicació de l'alumnat quan estan correctament aplicades. Però també identifica riscos, ja que l'ús excessiu de dispositius "pot tenir un impacte en el rendiment acadèmic", i l'ús de mòbils i ordinadors "interromp" la classe i l'aprenentatge a casa i incrementa el temps dedicat a activitats no acadèmiques.
- La UNESCO també ha publicat el 2023 *An ed-tech tragedy? Educational technologies and school closures in the time of COVID-19*, que analitza com la dependència sobrevinguda que va experimentar el món educatiu respecte de la tecnologia arran de la pandèmia de la covid-19 va provocar exclusió i desigualtat, si bé celebra el desplegament tecnològic que va comportar. A Catalunya, aquest desplegament va ser a través del Pla d'Educació Digital de Catalunya: es van repartir 315.000 portàtils i 85.000 punts d'accés wifi.
- Segons les dades de l'Institut Nacional d'Estadística, a Espanya, la meitat dels nens i les nenes d'11 anys té telèfon mòbil, el 75 % dels de 12 anys i el 94% dels de 15 anys o més. El telèfon mòbil esdevé un símbol que dona estatus social en el ritual de pas que va de la infantesa a l'adolescència.

- El projecte de recerca US'MOV, per identificar i analitzar els discursos, les pràctiques i els posicionaments de les administracions educatives, el professorat, els joves, les famílies i les empreses sobre l'ús dels mòbils als centres de secundària obligatòria de l'Estat espanyol, posa sobre la taula que els mitjans de comunicació tradicionals han estès una visió negativa i problemàtica de l'ús dels mòbils (addiccions, ciberassetjament, distraccions...) mentre que la potencialitat didàctica és defensada per professionals de l'educació amb menor presència mediàtica. Conclou que és desitjable més comunicació entre educadors i mitjans i entre famílies i centres educatius per tal de millorar una integració pedagògicament valuosa de la tecnologia a l'educació.
- En l'àmbit de la promoció de l'ús responsable en les famílies, el programa eduCAC, conjuntament amb el Consorci Sanitari de Terrassa, ha promogut unes recomanacions generals de la tecnologia en la primera infància i adolescència.
 - De 0 a 6 anys: com menys, millor.
 - De 6 a 12 anys: limiteu i superviseu l'ús de la tecnologia perquè un ús excessiu té conseqüències sobre la salut.
 - Més de 12 anys: oportunitats i riscos. Aprendre a gestionar i relacionar-se amb el món digital des de la perspectiva del consum crític i responsable.
- Diversos estudis, com ara el del Col·legi de Metges de Barcelona sobre mòbils i xarxes, assenyalen un risc greu per a la salut d'infants i adolescents. La guia *Les tecnologies digitals a la infància, l'adolescència i la joventut* vincula un ús inadequat del mòbil en l'espai i el temps a la manca d'atenció i a la generació d'inquietud interna en l'alumnat.
- L'auditoria sobre la publicació d'imatges i altres dades personals dels alumnes a internet realitzada per l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades l'any 2020 recull una gran preocupació per l'ús inadequat que se'n fa als centres educatius.
- L'estadística d'equipaments i usos TIC 2022-2023, a partir d'una enquesta als centres educatius de Catalunya, revela, pel que fa a l'ús dels mòbils al centres educatius, que més del 52,7% dels centres n'havien regulat l'ús i, dins d'aquest grup, hi ha els que l'han prohibit. Concretament, un 14% del total de centres enquestats diuen que no permeten portar el mòbil al centre i un 23% afirmen que no permeten utilitzar el mòbil per cap motiu. En canvi, hi ha un 67 % de centres que en permeten l'ús en moments puntuals, a criteri dels docents; un 46 %, a qualsevol aula si és amb finalitats educatives; un 16 %, en zones assenyalades; un 12 %, a l'esbarjo, i un 3%, de forma lliure.

Un procés participatiu per a tota la comunitat educativa

El procés participatiu que s'ha dut a terme del 23 d'octubre al 30 de novembre de 2023 ha tingut la intenció de donar veu a tots els col·lectius que formen part de la comunitat educativa: alumnat, docents, famílies, professionals educatius, personal d'administració i serveis, Administració, empreses...

En el marc dels consells escolars territorials s'han realitzat sessions de debat al voltant de la necessitat de regulació de l'ús del telèfon mòbil al centre. Els diversos territoris també han

celebrat debats als consells escolars de centres educatius públics i concertats que fa temps que han impulsat iniciatives relacionades amb l'ús dels mòbils o bé que comencen a plantejar-s'ho.

Des del mateix CEC, s'ha impulsat el debat en quatre àmbits complementaris: entre els seus mateixos membres, entre les persones integrants de les Juntes de Directores i Directors, entre les famílies i entre l'alumnat, amb quatre reunions de debat. En la reunió del sector famílies, s'ha donat veu a la iniciativa "Adolescència lliure de mòbils". La reunió de l'alumnat ha tingut lloc a l'Institut Francesc Vidal i Barraquer de Tarragona, amb alumnat de batxillerat i de formació professional dels estudis d'informàtica i de comunicació, i amb la participació de representants del Consell Nacional dels Infants i els Adolescents de Catalunya (CNIAC).

També s'han recollit les aportacions de la Junta Central de Directores i Directors, que es va reunir en sessió plenària. Direccions de totes les etapes educatives i singularitats del sistema educatiu han rebut bé la proposta i la veuen com a necessària. El debat ha estat molt enriquidor, tot i que va haver moments en què no va haver consens. Per aquest motiu hi ha argumentacions molt dispars i de vegades contradictòries.

Ahora, la Direcció General de l'Alumnat del Departament d'Educació ha treballat les aportacions de l'alumnat per mitjà d'un procediment específic.

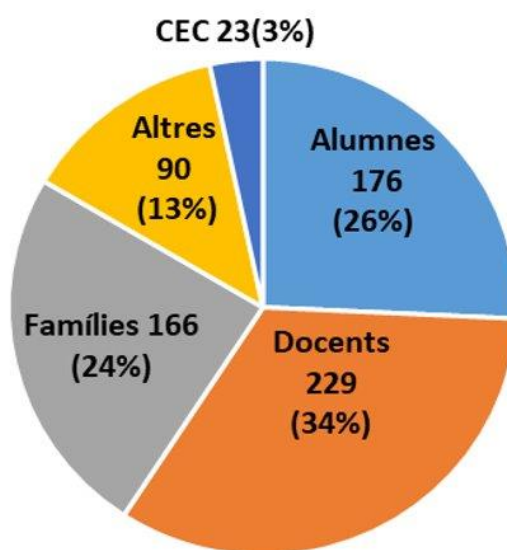
34 debats

20 centres educatius	10 Consells Territorials	4 àmbits del CEC
1. Institut Joan Brudieu. La Seu d'Urgell 2. Institut Creu de Saba. Olesa de Montserrat 3. Institut Ventura Gassol. Badalona 4. Institut Numància. Santa Coloma de Gramenet 5. Institut de Vic 6. FEDAC - Manresa 7. Institut de Vilablareix 8. Vedruna Prats de la Carrera. Palafrugell 9. Institut Maria Rúbies. Lleida 10. FEDAC Lleida 11. Institut El Til·ler. Les Franqueses del Vallès 12. GEM. Mataró 13. Institut Baix Penedès. El Vendrell 14. Institut Jaume I. Tarragona 15. Col·legi Santa Teresa de Jesús. Tarragona 16. Institut Ramon Berenguer IV. Santa Coloma de Gramenet	21. CET Baix Llobregat 22. CET Barcelonès 23. CET Catalunya Central 24. CET Girona 25. CET Lleida 26. CET Maresme-Vallès Oriental 27. CET Tarragona 28. CET Terres de l'Ebre 29. CET Vallès Occidental 30. Consell Educatiu Municipal de Barcelona	31. Junta de Directores i Directors 32. Institut Francesc Vidal i Barraquer. Tarragona 33. CEC Famílies 34. Membres del CEC

17. Institut Torre del Palau. Terrassa 18. Sagrada Família. Sabadell 19. Els Arcs. Barcelona 20. Escola Pau Casals-Gràcia. Barcelona		
--	--	--

Participants en els debats per sectors

En total, han participat 684 persones a les diferents reunions que han tingut lloc, seguint en la seva majoria l'estructura dels consells escolars de centre i territorials.

Dinamització i relatoria

L'impuls als debats en centre i territorials s'ha portat a terme per mitjà de dinamitzadors i relators que han facilitat i conduït el treball en els centres educatius i en els consells escolars territorials. La coordinació ha tingut per objectiu una àmplia participació de tots els membres del grup participant i s'ha gestionat fent de guia per generar un ambient en què les persones participants compartissin els seus punts de vista. Finalment, ha concretat les idees clau i les conclusions i ha recollit les propostes i dades generades en el debat.

Cada servei territorial ha seleccionat les persones que han fet de dinamitzadores i relatores als centres educatius i als consells escolars territorials, amb la participació dels serveis educatius corresponents.

Les persones dinamitzadores i relatores destaquen aquests aspectes sobre els debats que s'han dut a terme:

- Prèviament es podrien haver desenvolupat de forma generalitzada debats a les aules i als claustres, amb temps suficient per debatre i recollir idees.

- Caldria augmentar la representació dels sectors Alumnat i Famílies.
- Es considera que es tracta d'una temàtica social que afecta també a d'altres conselleries de la Generalitat.
- En repetides ocasions han hagut de reconduir el debat perquè introduïen altres temes relacionats amb les pantalles.
- El debat ha servit en alguns casos per canviar els posicionaments inicials, sobretot quan s'han pogut fer aportacions de forma anònima.
- En termes generals, demanen que el Departament fixi la regulació de manera clara i progressiva a partir de la prohibició de l'ús del mòbil als centres de manera que aquests no ho hagin de decidir de manera autònoma, sinó que només hagin d'aplicar la regulació.
- Consideren positiu el clima de diàleg que s'ha generat en els diversos debats.

Qüestionari per al debat

Com a preparació del debat, abans de les sessions s'ha compartit amb els participants un qüestionari per orientar-los a la reflexió i promoure que indiquessin posteriorment en quin grau estan d'acord segons amb cada una de les que s'han plantejat, que són les següents:

1. Que el Departament d'Educació estableixi un marc general per a la regulació de l'ús dels mòbils.
2. Que la regulació de l'ús dels mòbils es concreti per part dels centres educatius considerant la seva realitat.
3. Que la regulació de l'ús dels mòbils es faci amb la participació dels membres de la comunitat educativa.
4. Que la regulació de l'ús dels mòbils s'aprovi pel Consell Escolar de Centre, s'inclogui a la normativa del centre i es publiqui al web del centre educatiu.
5. Quins aspectes clau considereu que ha d'incloure la regulació dels mòbils als centres. Indiqueu de l'1 al 4; 1 (Mínima prioritat) i 4 (Màxima prioritat): Activitats lectives / Espais: biblioteca, passadissos... / Esbarjo / Temps escolars: acollida, menjador, colònies... / Extraescolars / Franges d'edat / Nivells d'ensenyament / Guarda i custòdia dels mòbils.
6. Que els centres educatius defineixin de forma explícita en el seu projecte educatiu l'ús dels mòbils en activitats d'ensenyament i d'aprenentatge.
7. Que el Departament d'Educació doni suport explícit als centres en aquesta regulació a través de l'acompanyament i la supervisió.
8. Considereu que hi ha altres aspectes que han de ser inclosos en la regulació dels mòbils?

Aportacions al debat

Seguint la dinàmica del debat, l'apartat s'estructura a partir de les qüestions plantejades i de les aportacions fetes per cada sector.

1. Que el Departament d'Educació estableixi un marc general per a la regulació de l'ús dels mòbils

Alumnat

El Departament d'Educació ha d'establir una regulació general per a tots els centres, en tot l'àmbit educatiu, no tan sols en el lectiu, que proporcioni unitat i que es pugui concretar en cada centre. L'alumnat ha de participar en l'aplicació de la regulació al centre i hi ha preferència per un enfocament de la regulació com a protocol, perquè és més proper. La regulació ha d'establir més restricció a secundària i menys als estudis postobligatoris, en què es considera una eina de treball. Es reclama treball de conscienciació per fer bon ús del mòbil. Cal evitar problemes per la publicació d'imatges sense permís i garantir els drets inherents a la protecció de dades. Hi ha divergències entre no deixar entrar el mòbil al centre i evitar la regulació si se'n sap fer bon ús.

Famílies

El Departament d'Educació ha d'establir un marc general únic per a tots els centres de Catalunya, conjuntament amb el Departament de Salut, a partir d'un acord social amb tots els agents implicats, per no exposar els adolescents a riscos. Aquest marc no ha de ser ambigu sinó clar i fixar uns mínims d'aplicació que es concretin en funció de l'autonomia de centre perquè les famílies sàpiguen a què atènyer-se i facin un treball pel bon ús, faciliti la implantació als centres i al professorat i garanteixi l'equitat de l'alumnat a partir de la interseccionalitat de les famílies i els entorns socials.

A algunes famílies els preocupa que l'infant i jove, amb i sense mòbil, estigui protegit i s'espera que al centre educatiu es faci l'educació digital que correspon segons el currículum amb el suport i l'acompanyament a les famílies. Alguns demanen regular per llei una edat mínima per l'inici de l'ús i pensar en tots els dispositius digitals personals, no únicament en telèfons mòbils, i també altres àmbits de la societat. Creuen que caldria que la regulació fos com la llei de l'alcohol o el tabac, regulant l'ús social en menors de 16 anys. Cal una regulació clara i aplicable que assenyali a quines edats i a quins espais es pot utilitzar el mòbil. "Adolescència Lliure de Mòbils" presenta la seva iniciativa contrària a donar mòbil als infants en el pas de primària i secundària a partir de l'empoderament de les famílies. Si les famílies decideixen que els fills no han de tenir mòbil, el professorat violenta aquests alumnes en demanar que s'emperi el mòbil en determinats moments de la vida acadèmica.

Docents

Hi ha d'haver una regulació concreta per part del Departament, de caràcter únic i clar, a aplicar per part de tots els centres, a fi d'evitar diferències, i amb criteris homogenis per a tothom, que s'actualitzi amb les noves lleis educatives, que garanteixi l'accés igualitari per a tothom i que permeti l'ajust en funció de l'autonomia de centre amb flexibilitat. El

Departament ha de donar suport al centre en establir les seves normes d'organització i funcionament (NOFC). La regulació ha de establir-se en un document bàsic que després s'adapti als acords presos en consell escolar de cada centre, que contingui una guia d'implantació i orientacions als centres i que sigui modificable segons les necessitats del curs, la societat, l'avenç de la tecnologia i la competència del professorat i l'alumnat. El Departament ha de fer una campanya de sensibilització i emparar els centres i el professorat de la possible oposició de les famílies. L'alumnat ha de poder fer ús del mòbil amb fins educatius amb l'autorització del professorat, diferenciant les necessitats segons les etapes educatives. Cal alfabetització en el bon ús dels dispositius mòbils, vetllar pel benestar i la salut, i garantir els drets dels menors. Així, cal escoltar psicòlegs, la comunitat científica i la comunitat educativa, i comptar amb altres Departaments per establir el marc general de regulació, que hauria de ser per a tots els dispositius individuals que són usats, no tan sols els telèfons mòbils, i per a totes les eines TIC. S'hauria de parlar de "regulació de dispositius electrònics personals", concepte que inclou els mòbils, les tauletes personals, rellotges intel·ligents, consoles, etc., i també hauria d'aplicar-se al professorat i a infantil.

Fora de l'àmbit escolar no hi ha cap tipus de regulació i l'accés fàcil crea addicció a infants i adolescents. Cal, doncs, que les famílies en regulin l'ús en el seu àmbit i que el Departament fixi amb claredat jurídica les responsabilitats en cas d'haver de requisar el mòbil.

Les direccions de centre remarquen la necessitat d'un paraigua normatiu que proporcioni seguretat jurídica a la presa de decisions de centre i exclouen que la regulació s'atribueixi a l'autonomia de centre. La regulació ha d'adaptar-se a les etapes educatives, oferir respostes educatives i indicacions amb fonament pedagògic.

Hi ha veus que defensen la prohibició total de la presència i ús del mòbil al centre abans dels 16 anys. Demanen un marc legal restrictiu a partir de les recomanacions del Departament de Salut, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i els arguments científics i socials actuals. Posen èmfasi en els riscos de l'ús per a la salut dels joves.

D'altres consideren que el Departament d'Educació no és responsable de la regulació, sinó que aquesta s'ha de centrar en les famílies i en altres Departaments com Salut o Serveis Socials, tot i que pot regular sobre l'edat mínima d'inici d'ús o l'accés a les xarxes socials en l'àmbit educatiu.

D'altres veus consideren que cal que es permeti que els centres puguin decidir autònomament sobre l'ús dels mòbils als centres i que ha d'haver una edat mínima per fer-ne ús. Creuen que els mòbils poden ser eines valuoses per a l'aprenentatge i és necessari utilitzar-les per descobrir-ne un bon ús.

Altres

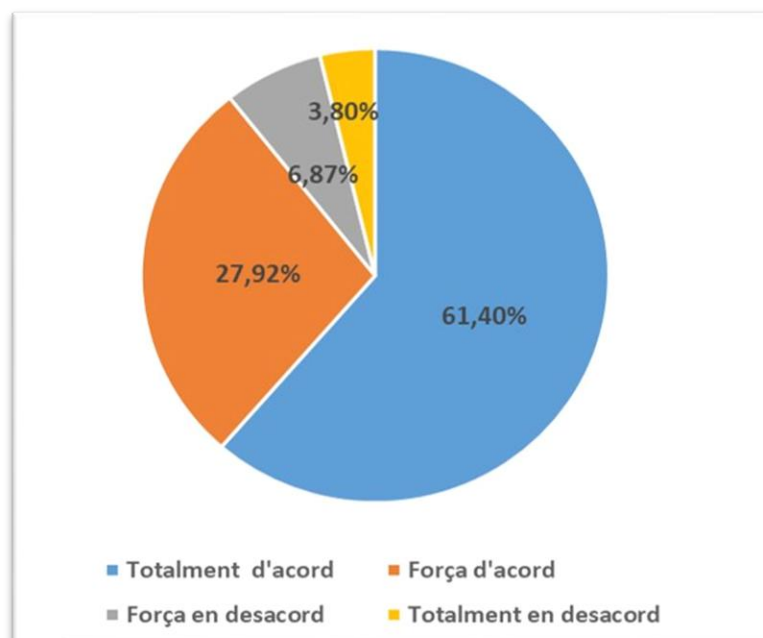
Cal un marc general unificat establert pel Departament d'Educació a partir del treball conjunt amb altres Departaments com Salut, Drets Socials i les Universitats, que acabi concretant el centre. S'hi hauria d'incloure les empreses tecnològiques per augmentar el control dels continguts a què tenen accés els menors. Alguns empresaris estan d'acord que cal una implicació social més gran d'aquestes empreses en la regulació.

El marc general, que ajuda a la conscienciació sobre l'ús del mòbil per part de l'alumnat i a la protecció dels seus drets, ha de ser molt concret i clar, per donar unitat a tots els centres i alhora permetre'n la concreció segons la realitat contextual, comptant amb la consideració de les competències pròpies dels municipis. Ha de concretar el suport als centres en definir l'ús del mòbil a les NOFC i en l'argumentació a les famílies. La regulació també ha d'afectar l'educació infantil. Caldria continuar el debat d'aquests aspectes.

Regular no vol dir prohibir. El Departament ha d'assegurar l'acompanyament als centres i famílies, incloure en la regulació l'ús del mòbil per part dels docents i en el temps de lleure en espais educatius. Cal col·laboració entre família i escola, tot escoltant la veu dels joves que demanen més espais d'oci fora l'horari escolar per evitar l'ús excessiu del mòbil. Igualment, el Departament ha de regular l'ús de les TIC i garantir la seguretat dels equipaments, programes i plataformes usats als centres educatius, amb aplicació de normativa i restriccions, quan sigui necessari, a les empreses proveïdores tecnològiques a partir del principi que, als centres, qui ha de proporcionar els mitjans per treballar són els centres mateixos.

Alguns pensen que cal vincular l'aprenentatge a la tecnologia digital i que centrar el problema en els mòbils és desenfocat, perquè el mòbil és poc efectiu en l'ensenyament-aprenentatge, i reivindiquen la informàtica a l'aula amb infraestructura del centre. Altres consideren que el Departament no ho ha de regular i d'altres que hi ha sectors contraris a la digitalització, que convé blindar.

Resposta global a la Proposta 1

Tots els sectors han votat majoritàriament l'opció Totalment d'acord: 78,92% les famílies, 78,26% els membres del CEC, 71,11% el sector altres i un 65,50% els docents; excepte l'alumnat, que, amb un 44,89%, ha optat per "Força d'acord" com a opció majoritària.

2. Que la regulació de l'ús dels mòbils es concreti per part dels centres educatius considerant la seva realitat.

Alumnat

Alguns estan força d'acord que partint del marc general es pugui ajustar a la realitat de cada centre amb el reconeixement de les característiques contextuais i, alhora, sense diferències extremes entre si per ser equitatius. Proposen que se'n pugui concretar l'ús segons matèries, espais o moments i tenir en compte excepcions a la norma segons situacions. Demanen un treball de conscienciació sobre l'ús del mòbil entre el col·lectiu.

D'altres s'hi mostren força en desacord perquè consideren que ho ha de concretar el Consell Escolar de Centre i establir diferències entre els nivells de primària, secundària i formació professional.

Encara un altre grup considera que el professorat n'és responsable i, per tant, la regulació ha de sorgir del claustre una vegada pres en consideració el parer de l'alumnat, a fi de concretar-ne un protocol d'ús. Ateses les diferències entre ells, els centres haurien de poder concretar les restriccions pròpies.

Famílies

Algunes famílies es mostren totalment d'acord que el Departament d'Educació estableixi una norma general per a tots els nivells, que el centre ha de concretar. Aquesta norma ha de ser més específica a secundària i diferenciar ensenyaments obligatoris i postobligatoris. Cal concretar al màxim la regulació i establir quin és el marge de flexibilitat que poden tenir els centres per garantir els drets de l'alumnat. Demanen concreció en la regulació segons l'edat i els usos, respecte per l'autonomia de centre i tenir un punt de referència segons els corrents pedagògics actuals. El centre és qui millor coneix el seu context i ha de poder adaptar la normativa a les seves necessitats, amb el suport del Departament i l'acord del consell escolar del centre. Preocupa la regulació en espais que no tan controlats, com ara aules, patis, passadissos, gimnàs, lavabos... Les famílies han d'actuar d'acord amb el que estableixi el centre i acceptar la part de responsabilitat que els pertoca. La normativa hauria d'incloure indicacions sobre l'ús dels dispositius mòbils més enllà de l'aula o del centre

Altres s'hi mostren força en desacord perquè creuen aconsellable que el marc general sigui prou concret perquè el centre no hagi de fer cap regulació alternativa. Aquesta norma general ja ha de tenir en compte les diferents realitats i el centre hauria de concretar en molt poques excepcions. Deixar-ho a criteri dels centres podria generar segregació i desigualtats i cal evitar que cada centre faci el que consideri.

Hi ha qui pensa que la responsabilitat sobre l'ús del mòbil ha de ser de la família i no del centre educatiu. Alguns defensen les escoles lliures de mòbils, amb usos pedagògics puntuals. La regulació hauria de ser excloure els mòbils de l'àmbit escolar i excepcionalment fer-los servir amb finalitat acadèmica. Es descriu l'experiència sense mòbils com a positiva i engrescadora també per als adolescents.

Docents

Alguns s'hi mostren totalment en desacord perquè consideren que el Departament d'Educació ha d'establir amb detall un marc general per a la regulació, que sigui restrictiu i alhora concret, estableixi l'ús per etapes educatives amb diferències entre l'etapa obligatòria i la no obligatòria i fixi les limitacions i les sancions en cas d'incompliment. Si la regulació del Departament es prou estricta, no cal la regulació per part del centre. Veuen millor una norma de regulació homogènia per a tots els centres que garanteixi els mateixos drets a tots els joves i adolescents. Cal evitar que l'ús o no ús del mòbil sigui un tret distintiu del centre fins al punt que es triï un centre o un altre en funció de l'ús que se'n faci. Cal establir consensos com a mínim d'abast territorial.

Segons les direccions de centre, cal comptar amb suport legal a l'hora d'aplicar sancions. El Departament també ha de donar suport als centres davant les famílies que no volen que s'hi usi el mòbil. Reclamen aclarir per escrit el marc legal que empara, per exemple, si poden custodiar o requisar els mòbils dins del centre. Són favorables a garantir que la regulació vagi d'acord amb l'assoliment de les competències transversals: digital, personal... Cal concretar la prevenció de riscos i les condicions d'ús segons l'edat de maduració psicològica.

Altres consideren que ho ha de concretar el centre. El marc general ha de ser prou ampli perquè es pugui ajustar al Projecte Educatiu de Centre (PEC) segons l'autonomia i la realitat de cada centre, segons les etapes educatives, des de les escoles rurals als centres de màxima complexitat, i sempre que hi hagi consens de la comunitat educativa. Aquestes singularitats de cada centre han d'estar recollides en un document a presentar al Departament per a la revisió i aprovació per part de la Inspecció. Cada centre coneix la seva realitat i sap quines mesures poden ser més efectives. La regulació ha de ser coherent amb els dispositius que fa servir cada centre. El centre, doncs, regula els moments i espais en què cal la utilització puntual del mòbil o dispositius i estableix les sancions quan s'infringeix la normativa, sense que això impliqui diferències grans entre centres. Cal marcar la limitació de què, com i quan es pot fer ús, i treballar per l'acompanyament d'alumnes i famílies en les formes d'ús i els riscos existents. Les famílies han de tenir clara la normativa del centre per contribuir a la formació dels seus fills i filles. Així doncs, s'apel·la a la participació de tothom: professorat, famílies i alumnat.

Finalment, alguns plantegen els centres educatius catalans com a espais de desconnexió de mòbils per a joves adolescents i docents.

Altres

En primer lloc, s'observa que la proposta 2 s'interpreta amb relació a la proposta 1 i caldria aclarir-ho per respondre correctament.

Alguns consideren que la regulació l'ha d'establir directament del Departament i els centres hi han de donar compliment per evitar crear diferències entre centres i que això afecti la tria de les famílies per un o altre. Altres són del parer que, a partir d'un marc general definit pel Departament, els centres han de tenir autonomia per poder adaptar les mesures que

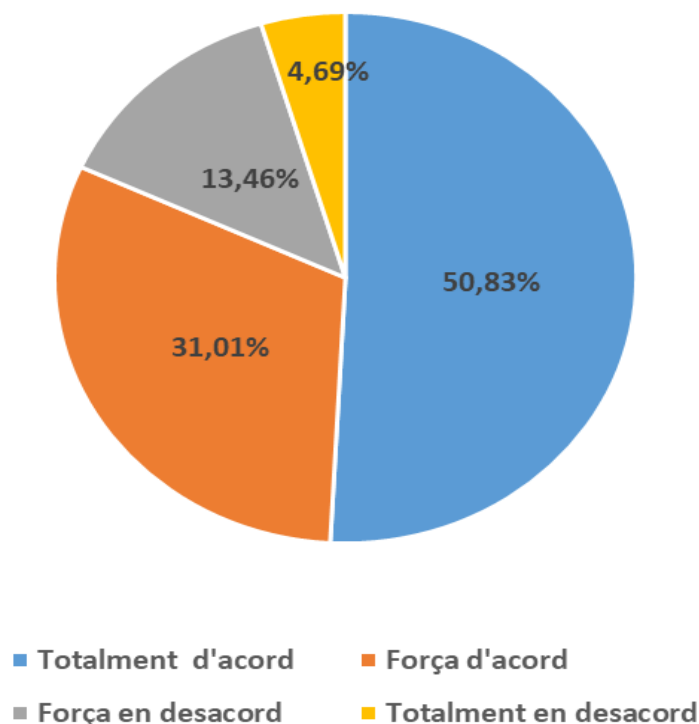
considerin a la realitat de cada centre segons el context i l'entorn escolar, el perfil de l'alumnat i de les famílies, les franges d'edat, la implementació del seu PEC, la concreció segons la seva estratègia digital, d'acord amb el Consell Escolar de Centre. Cal implicar tota la comunitat educativa i comptar sempre amb el recolzament del Departament. Consideren que un marc general restrictiu podria anar en detriment del que ja es fa als centres. Es recorda que en el marc del decret d'autonomia, els centres ja poden regular internament l'ús del mòbil. Cal fer complir el respecte dels drets i deures ja establerts i preveure la supervisió del compliment del marc general establert.

Altres consideren que la regulació no és una responsabilitat dels centres educatius sinó de la societat en general. S'ha de trobar l'equilibri perquè ara uns centres prohibeixen i altres no.

A més, es plantegen qüestions a concretar:

- Què passa si se'n fa un mal ús? Qui sanciona? Quines són les opcions dels centres: recórrer al protocol de convivència o NOFC, un sistema de punts, l'acció tutorial, les faltes grogues/vermelles, tasques extra...?
- Regular també al pati o només a matèries com la robòtica o la tecnologia?
- A 1r i 2n de secundària potser hauria de ser com a primària: no poder portar-lo.
- Necessitat de regular també l'ús dels adults al centres: professorat, monitoratge, etc.
- Regular les tasques docents amb ús del mòbil: passar llista, fer fotos, etc.
- La comunitat científica aporta evidències sobre la importància de la regulació de l'ús del mòbil.

Resposta global a la Proposta 2

Tots els sectors han votat majoritàriament l'opció "Totalment d'acord": 73,91% els membres del CEC, 61,21% els docents, 55,06% el sector altres i 51,20% les famílies; excepte l'alumnat, que, amb un 44,38%, manté "Força d'acord" com a opció majoritària.

3. Que la regulació de l'ús dels mòbils es faci amb la participació dels membres de la comunitat educativa.

En primer lloc, s'observa que la proposta 3 s'interpreta amb relació a les propostes 1 i 2 i caldria aclarir-ho per respondre correctament. El redactat és equívoc i s'hauria de canviar.

Alumnat

Algunes veus estan totalment d'acord que cal un diàleg conjunt per facilitar l'aplicació de la regulació. Per prendre decisions i establir normes cal comptar amb l'opinió de l'alumnat, el professorat, que és qui coneix millor què passa a les aules, i la resta de la comunitat educativa. Tothom ha de donar la seva opinió i valorar conjuntament els beneficis i riscos de l'ús del mòbil.

Altres són del parer que el millor sector per decidir què cal per poder fer bé les classes és el professorat i, per tant, el claustre és l'òrgan indicat per establir la regulació, tot respectant el parer de l'alumnat. Altres consideren que ho ha d'establir el Consell Escolar de Centre o bé la direcció.

Finalment, alguns pensen que cadascú hauria de poder autoregular l'ús que fa del mòbil, ja que en definitiva és seu i és la seva vida.

Famílies

A parer d'alguns, el Departament ha d'establir una normativa general molt precisa, però si els centres l'han de concretar estan totalment d'acord que hi participin tots els membres de la comunitat educativa, sigui en la fase que sigui d'elaboració del marc general, com és el debat actual. Pensen que la participació conjunta reforça la corresponsabilitat en els acords que es prenguin. Demanen prendre en consideració la informació d'experts, l'evidència empírica sobre el tema i altres com ara els professionals de Salut, les empreses, l'assessorament jurídic... Fan molt d'èmfasi a recollir específicament les opinions de l'alumnat.

Altres creuen que ho han de decidir els professionals de l'àmbit educatiu per l'experiència i el coneixement que tenen del centre i de l'alumnat. Cal comptar amb l'aportació de la comunitat educativa, però sense que pesi més que les decisions de la direcció del centre o el marc que estableixi el Departament, i aprovar-ho en el Consell Escolar de Centre.

Un altre grup considera que els criteris de les famílies del professorat difereixen pel vincle que estableix cadascú amb els fills o alumnes i perquè el context d'ús del mòbil a casa o al centre és diferent. Cada membre de la comunitat educativa ha de tenir més pes en el seu àmbit: les famílies a casa i el professorat al centre educatiu, però cal tenir presents totes les opinions.

Hi ha qui indica que són les famílies qui han iniciat aquest debat i que davant d'aquesta argumentació els docents no hi estan d'acord i defensen que des del sector feia temps que s'havia detectat el problema i s'havien fet petites actuacions, però les famílies no se n'han adonat fins ara.

Docents

Estan d'acord que tots els grups d'interès hi participin, però en darrera instància el Departament ha de fixar la normativa per a tots els centres i establir diferències segons les etapes educatives. Cal escoltar les famílies i l'alumnat per recollir el seu parer i per consensuar una regulació a que impliqui una corresponsabilitat compartida. Valoren el mòbil com a eina d'aprenentatge per assolir les competències digitals i també per treballar sobre les normes, els beneficis, els riscos i les conseqüències de l'ús que se'n faci. Perquè la comunitat pugui prendre decisions fonamentades, cal disposar de tota la informació, objectiva, rigorosa i procedent de fonts fiables. Si el marc general és clar i concret, es pot fer conjuntament. El que s'estableixi ha de ser aplicable i assumible des dels equips docents i directius. Quant a l'alumnat, és important que comparteixi i entengui les decisions en positiu. La tasca tutorial del centre sobre l'ús del mòbil ha de ser compartida amb la família. Cal fer aquest debat conjuntament amb altres àmbits de la societat com ara salut, empreses, indústria, ens socials, assessors experts... Preocupa la poca participació de les famílies a secundària. Cal la participació perquè hi hagi coherència i les decisions siguin consensuades.

Altres no hi estan d'acord pel fet que hi ha diferències entre centres i demanen una regulació unificada des del Departament. Per vetllar pel benestar de l'alumnat, el claustre i l'equip directiu prenen les decisions amb el suport del Consell Escolar de Centre, que és on s'aproven les normes i hi son representats tots els sectors de la comunitat. Així, el Departament estableix la regulació i el centre en concreta l'aplicació a partir de la seva autonomia i del criteri pedagògic i tècnic dels professionals de l'educació exclusivament. Ja que cal diferenciar l'ús educatiu de l'ús social, són els docents qui decideixen en el primer cas.

Altres

Hi ha acord a implicar tots els membres de la comunitat educativa per afavorir el compliment del marc general que s'acordi. Sobretot cal incorporar què pensa el professorat, les famílies i l'alumnat de les diferents etapes educatives perquè puguin prendre consciència, i acompanyar-los amb guies i orientacions. Pel que fa a les famílies en concret, cal proporcionar espais de debat i formació sobre l'ús dels mòbils, les intel·ligències artificials i la protecció de dades. La participació de la família afavoreix la corresponsabilitat en la salut dels seus fills. S'ha de fer un treball en xarxa amb tots els agents implicats: educació, salut, empreses, experts, famílies... També s'hi ha d'incloure el personal d'administració i serveis (PAS), el d'atenció educativa (PAE) i el monitoratge, sense oblidar l'àmbit d'educació no formal. Aproven que es faci aquest debat tot i que demanen més temps per compartir i aprofundir-hi més. Es vinculen problemes de salut amb l'ús de les tecnologies en un àmbit més ampli que el del mòbil, àmbit que inclou la protecció de dades i la privacitat.

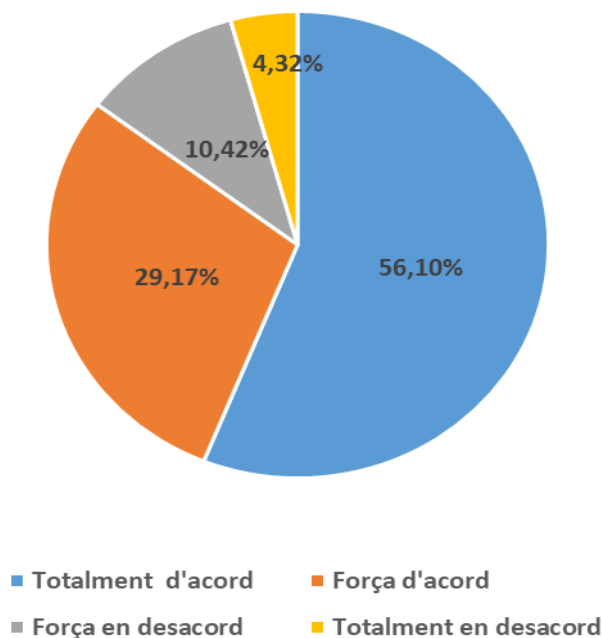
Quant a l'alumnat, s'ha de treballar el que representa educativament tenir mòbil, usar-lo i canviar-lo sovint. És imprescindible que es faci visible l'impacte econòmic i ambiental que suposa, i la inequitat que representa per a la població dels països productors de matèries primeres, els productors i els que en són abocadors de residus per contraposició a la població dels països on es consumeixen.

Alguns apunten la implicació només de la comunitat escolar i d'altres defensen que sí que cal implicar tota la societat. Cal escoltar les famílies i els alumnes dels cursos superiors de les etapes de secundària.

Altres són del pensament que la participació de tota la comunitat i les aportacions d'experts són importants, sempre que es tingui present que la responsabilitat final és del claustre i de l'equip directiu, i els acords han de quedar inclosos en el PEC, partint del fet que la direcció marca les línies d'actuació del centre.

També hi ha qui es mostra en desacord amb la proposta perquè la regulació ha de venir feta del Departament d'Educació o bé pel fet de considerar que no cal fer servir els mòbils als centres educatius.

Resposta global a la Proposta 3

Tots els sectors han votat principalment l'opció "Totalment d'acord": 95,45% els membres del CEC, 66,27% les famílies, 56,47% el sector altres 53,45% l'alumnat i en darrer terme un 46,67% de docents.

4. Que la regulació de l'ús dels mòbils s'aprovi pel Consell Escolar de Centre, s'inclogui a la normativa del centre i es publiqui al web del centre educatiu.

Alumnat

En general, consideren positiu que es faci d'aquesta manera perquè la informació sigui pública i tothom hi tingui accés. Demanen que quedi recollit de manera molt entenedora. Consideren important que es treballi a les tutories i tenir en compte les opinions de l'alumnat i que tothom s'assabenti dels canvis que es formulin en la normativa reguladora. Alguns consideren que és el professorat qui ho ha de decidir atès que és qui millor coneix l'alumnat i el centre i que la vinculació que té l'alumnat amb el Consell Escolar de Centre és poca, malgrat saber que hi té representació.

Famílies

Algunes veus consideren oportú que tota la normativa quedi aprovada pel Consell Escolar de Centre, però altres consideren que el marc regulador ha de quedar establert per part del Departament d'Educació. Mostren acord general pel que fa a la publicació i actualització de modificacions al web dels acords que es prenguin al centre, perquè tothom n'estigui informat i sàpiga com cal actuar. Alguns proposen que abans de ser aprovat pel Consell Escolar de

Centre, cal generar debats en el claustre, les aules i les associacions de famílies, i després incorporar-ho a les NOFC i al Projecte de Convivència.

Docents

Molts no estan d'acord que sigui el Consell Escolar de Centre que estableixi la regulació de l'ús dels mòbils i argumenten que ja ha de ser concretada pel Departament d'Educació, que ha d'establir la mateixa norma per a tots els centres sense dependre del que aprovarà cada centre en el seu Consell. Demanen que aquesta norma sigui molt restrictiva i clara pel que fa a la limitació de l'ús del mòbil, per no es generar diferències entre centres. També demanen disposar d'assessorament legal, acompanyament i empara legal en cas d'oposició de famílies a l'ús del mòbil o en requisar el mòbil, i protecció legal a les direccions en cas de robatori o trencadissa de dispositius, models per a la carta de compromís i concreció de responsabilitats en cas de famílies que no vulguin signar-la. Les concrecions que faci el centre ha d'estar d'acord amb el que estableixi el PEC.

D'altres estan d'acord amb l'aprovació per part del Consell Escolar de Centre i que quedi recollit a les NOFC hi proporciona més solidesa i troben oportú que es reculli tant la normativa com l'argumentació que ho justifica, que es formuli com a proposta, de manera didàctica, amb transparència i incloent-hi el procediment sancionador per incompliment de la norma. En aquest sentit, el Consell Escolar de Centre s'ha de pronunciar sobre les situacions que li competeixen regular amb l'acord previ del claustre.

Alguns creuen que la norma ha de venir establerta per l'equip directiu un cop hagi escoltat els òrgans col·legiats del centre.

Tothom es mostra d'acord que es publiqui al web del centre i que la informació sigui accessible i entenedora per a tothom, que es faci mitjançant vídeos i s'ofereixi formació a les famílies. Tothom ha de en què consisteix el bon ús, què pot fer i què no pot fer, i les conseqüències que se'n deriven, sobretot en el cas de l'alumnat. Aquesta regularització hauria de tenir un període de seguiment i avaluació, perquè es detecti si les mesures són assumibles i si responen a la realitat de cada centre educatiu. Les famílies han d'estar assabentades de la concreció que cada centre faci de la norma.

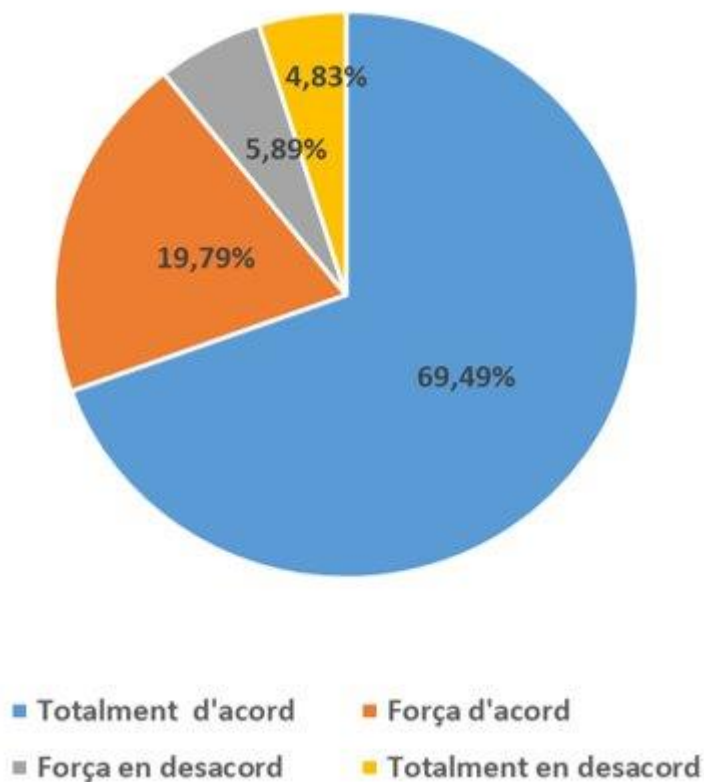
Altres

Hi ha preferència que ho faci el Departament d'Educació, perquè, si hi ha una normativa superior, ha de quedar clara per a tots els centres del país. Això no exclou que el Consell Escolar de Centre també l'aprovi, com fa amb tots els documents del centre. L'aprovació ha de tenir lloc havent fet processos participatius i debats amb el recull del parer dels diferents sectors. El Consell Escolar ha de conèixer la regulació de l'ús del mòbil als centres educatius i incloure-la en la normativa del centre, que cal publicar al web per a coneixement de les famílies. En atenció a la bretxa digital, cal garantir que la informació és compartida amb totes les famílies.

Alguns consideren que és la direcció qui decidirà sobre la publicació i difusió de la informació i que el claustre també és un òrgan important en el procés de regulació, sobretot

perquè té la responsabilitat de dissenyar situacions d'aprenentatge per a l'assoliment de la competència digital per part de l'alumnat.

Resposta global a la Proposta 4

Tots els sectors es mostren "Totalment d'acord" amb la proposta encapçalats per el 76,47% dels docents, el 76,19% dels membres del CEC, el 75,58% del sector altres, el 72,15% de les famílies i en darrer terme 54,55% de l'alumnat.

5. Quins aspectes clau considereu que ha d'incloure la regulació dels mòbils als centres. Indiqueu de l'1 al 4 , 1 (Mínima prioritat) i 4 (Màxima prioritat).

- Activitats lectives
- Espais: biblioteca, passadissos...
- Esbarjo
- Temps escolars: acollida, menjador, colònies...
- Extraescolars
- Franges d'edat
- Nivells d'ensenyament
- Guarda i custòdia dels mòbils

Alumnat

Hi ha acord que no s'ha de prioritzar la regulació als diferents espais. En canvi, sí que s'ha de fer en atenció a les franges d'edat i nivell d'ensenyament, perquè no es pot tractar de la mateixa manera l'alumnat de nivells diferents. Caldria diferenciar entre hores lectives i hores d'esbarjo. Una gran majoria creu que l'ús del mòbil hi hauria d'estar permès, com a les entrades, sortides i canvis de classe pels passadissos. S'ha de regular l'ús de fotos o vídeos, sobretot si no compten amb el permís de les persones que hi surten.

Famílies

Algunes veus consideren que els mòbils s'haurien de prohibir a totes les etapes educatives. Altres veuen molt important restringir-ne l'ús a l'esbarjo, sobretot en l'edat adolescent, perquè és un espai de socialització i és on es fa més difícil controlar quin ús se'n fa, tot i que cal regular-lo en tots els espais educatius.

Mostren acord que la norma no pot ser igual per a totes les edats i que a l'educació primària els alumnes no haurien de portar mòbil. Consideren que la guàrdia i custòdia és responsabilitat de l'alumnat o bé segons les normes del centre.

Pel que fa a l'horari no lectiu, hi ha polarització de parers. La meitat de les famílies considera que se n'ha de permetre fer ús i l'altra meitat, que s'ha de regular segons l'edat. Cal recollir en les NOFC i en el Projecte de Convivència la proposta de regulació en els diferents espais i temps, per franges d'edat, i establir el procediment sancionador en cas d'incompliment.

Docents

Consideren que la regulació de l'ús dels mòbils al professorat no pot ser la mateixa que la dels alumnes, perquè per als docents és una eina de treball.

La majoria estan d'acord que la regulació ha de tenir en compte les franges d'edat i l'etapa educativa. La gradació hauria de ser: sense mòbil a primària, amb restriccions d'usos puntuals amb finalitats educatives a secundària i ús regulat en la postobligatòria. Si es regula per franges d'edat, cal tenir en compte els repetidors que fan els anys a principi de curs. Cal regular per a tots els espais i activitats del centre educatiu. També cal concretar la responsabilitat legal dels docents i la direcció sobre els mòbils en guarda i custòdia, perquè hi ha controvèrsia quant al marc legal. Demanen una regulació específica sobre l'ús en colònies, sortides lectives, activitats extraescolars, viatges de fi de curs i esbarjo. En aquests casos, és preferible optar per espais lliures de mòbils, perquè s'afavoreix la millora de les relacions socials i de la convivència sense conflictes, sense excloure els casos excepcionals.

A secundària, caldria considerar lectiu l'esbarjo. És un espai que cal vigilar especialment i preservar, perquè sigui una estona lliure per relacionar-se. La intervenció del professorat hi és cabdal perquè cal protegir els menors i promoure'n la socialització. Igualment, cal responsabilitzar les famílies mitjançant la carta de compromís.

Alguns creuen que s'ha de prohibir el mòbil en els centres educatius i aplicar la mateixa regulació a tots els professionals que hi treballen.

Altres

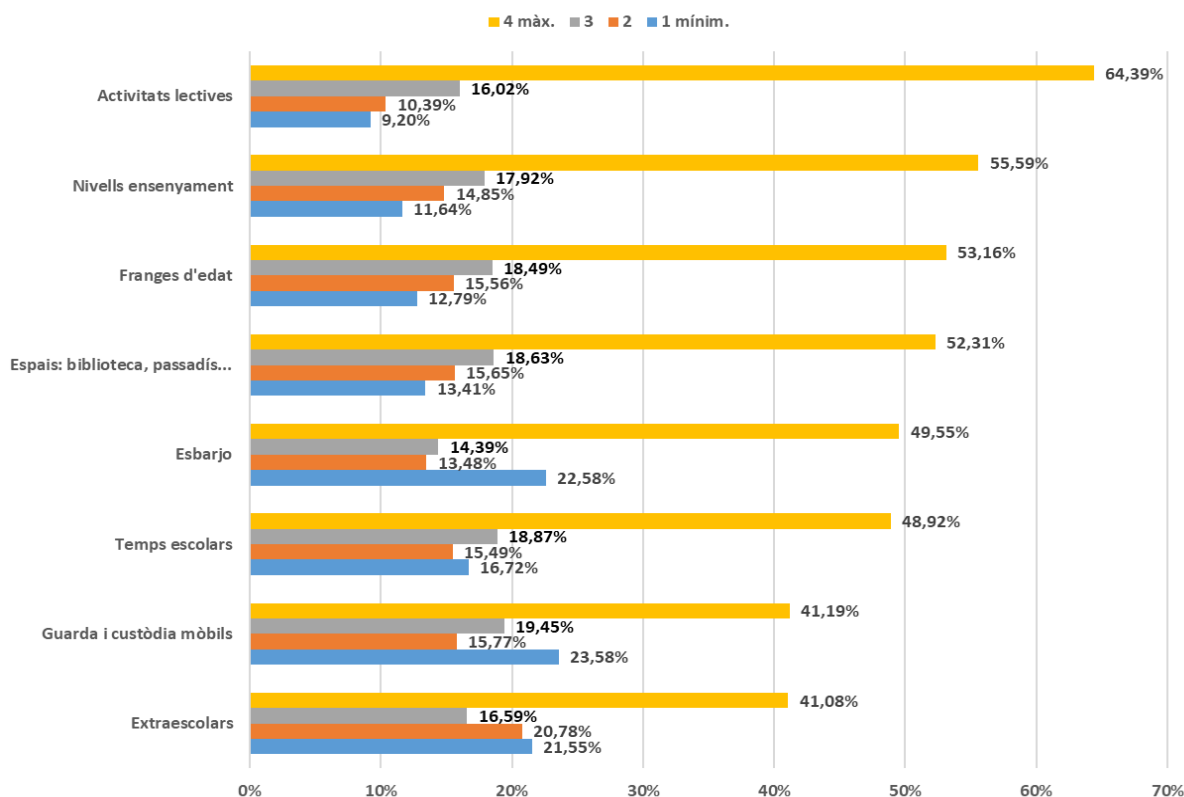
Hi ha acord que la regulació ha de ser clara i concreta, s'ha de fer per etapes educatives i en tots els espais i activitats, fins i tot als vàters. A primària, no hi ha la necessitat de fer servir mòbil i alguns apunten que tampoc als primers cursos de secundària. Les activitats extraescolars es regeixen pel que estableixi l'entitat organitzadora amb un acord amb l'AFA. Demanen establir amb claredat el marc legal i la responsabilitat pel que fa a la guarda i custòdia del mòbil als centres i en les extraescolars. Les normes d'ús s'han d'adreçar a tota la comunitat educativa, tenint en compte que no tothom tindrà la mateixa regulació atenent diferències entre alumnat i adults de la comunitat escolar. Per als docents, el mòbil pot ser una eina de treball. Tot i així, si no és per fer un ús pedagògic, el mestre no ha de fer-ne ús, perquè ha de donar exemple a l'alumnat. S'ha d'educar en el bon ús del mòbil en l'horari lectiu i el docent estableix quan és necessari.

Alguns creuen que fins als setze anys no caldria fer ús de dispositius mòbils en cap espai o activitat, lectiva o no lectiva, i, en tot cas, el centre hauria de proporcionar els mitjans per fer totes les activitats digitals i l'alumnat no hauria de dependre del mòbil individual per realitzar les tasques. L'espai escolar ha de ser un espai lliure de mòbils que garanteixi la seguretat d'infants i joves, exceptuant patologies mèdiques que requereixen una monitorització d'un suport digital, com ara la diabetis.

La regulació no hauria d'implicar només al sector educatiu. La resta de sectors, com ara els de salut, haurien de realitzar les mateixes regulacions per unificar criteris.

Es reconeix que l'alumnat no està exempt de riscos pel que fa a la protecció de la seva imatge en el centre docent. Això també es pot traslladar a la protecció de la imatge del professorat, del PAS o qualsevol altre adult que treballi al centre. Per tant, la regulació de l'ús del mòbil ha d'anar lligada al compliment dels drets de la protecció de la imatge dels menors i dels adults.

Resposta global a la Proposta 5

Els aspectes clau que la comunitat educativa ha votat com a màxima prioritat per a ser inclosos a la regulació dels mòbils al centre han estat per ordre: activitats lectives (64,39%), nivell d'ensenyament (55,59%), franges d'edat (53,16%), espais: biblioteca, passadís... (52,31%), esbarjo (49,55%), temps escolars (48,92%), guarda i custòdia dels mòbils (41,19%) i extraescolars (41,08%).

6. Que els centres educatius defineixin de forma explícita en el seu projecte educatiu l'ús dels mòbils en activitats d'ensenyament i d'aprenentatge.

Alumnat

La majoria està d'acord que el PEC expliciti l'ús que es pot fer del mòbil, les tauletes, les pantalles, etc. Cal que reculli amb claredat en quines ocasions es pot utilitzar i com s'ensenyarà a fer-ne bon ús. Proposen prioritzar l'ús del portàtil al centre. També qui pensa que no tot ha de ser una visió negativa d'aquesta eina, ja que ben utilitzada pot ser molt útil i és molt important saber-se adaptar als nous temps, perquè el mòbil ha vingut per quedar-se. Altres diuen que no caldria si estigués prohibit.

Famílies

Hi ha acord que en el PEC s'hauria de definir de forma explícita i clara en quins àmbits i en quines activitats es pot fer servir el mòbil, com fan la majoria de països europeus. El marc regulador de base que ha de establir el Departament ha de ser el mateix per a tots els

centres, diferenciant estipulacions segons el nivell educatiu. El que en digui el PEC s'ha de posar en coneixement de les famílies i s'ha de traslladar a les programacions d'aula per donar compliment a l'aplicació del currículum digital i educar en l'ús del mòbil i en l'accés a internet i les xarxes socials, amb els riscos que comporta. L'escola ha de fer educació digital i ensenyar en l'ús del mòbil, però no cal que siguin mòbils individuals, sinó proporcionats pel centre.

D'altres consideren que se n'hauria d'evitar l'ús en la mesura del possible en activitats lectives i fer servir els ordinadors o altres dispositius del centre, perquè l'ús del mòbil individual per a tasques lectives pot crear desigualtats. En concret, el mòbil s'hauria d'excloure de l'educació bàsica.

Docents

El col·lectiu està molt polaritzat entre els qui es mostren totalment d'acord que els centres han de poder decidir sobre les activitats a fer amb l'ús del mòbil i els qui defensen que no s'ha de fer servir el mòbil en cap cas. Els matisos passen per reconèixer que el mòbil és una eina actual en l'aprenentatge, sobretot en els estudis postobligatoris, i ho continuarà sent en un futur, de manera que cal fer-ne un bon ús amb ensenyament explícit per a l'assoliment de les competències digitals. Altrament, no és necessari i crea una addicció que té afectacions greus en la salut, en detriment de la capacitat d'atenció i concentració de l'alumnat.

Alguns reconeixen que la concreció al PEC ha de ser el resultat d'un procés de reflexió dels docents que assegurí l'aplicació a les aules segons les concrecions consensuades i que abasti tots els dispositius digitals. Demanen al Departament instruccions explícites a mode de guia que serveixin d'orientació. Preocupa l'ús fora de les hores lectives. El PEC ha de clarificar usos, responsabilitats i tractament de la informació i de la comunicació interpersonal i la col·laboració. Més enllà del PEC, cal traslladar a les programacions les accions i activitats que recullin l'ús del mòbil en entorns de connexió segurs i limitats.

AL PEC no s'hi hauria d'incloure com un àmbit específic sinó com a part dels objectius en cultura digital, amb relació a l'estratègia digital de centre per educar en l'ús. En canvi, d'altres creuen que no cal incloure les referències al PEC si ja són a les NOFC.

Altres insisteixen en la necessitat que el Departament d'Educació estableixi els centres educatius com a lliures de mòbils perquè el mòbil no hauria de ser una eina educativa en cap cas. En tot cas, cal prioritzar l'ús d'altres dispositius abans que el mòbil i que sigui el centre que els posa a disposició de l'alumnat.

Altres

Algunes veus consideren que cal incloure-ho en el PEC, concretar-ho en la carta de compromís educatiu i fer-ho extensiu a l'ús d'altres eines TIC com llibres digitals, entorns o plataformes digitals, aules digitals, tauletes, etc., perquè seria d'un abast molt insuficient limitar-se a regular una eina concreta en el PEC sense regular-ne la resta. De fet, ja s'està fent amb l'entrada al centre dels mentors digitals i amb l'elaboració de l'Estratègia Digital de Centre, per la qual tots els centres han d'especificar el treball que es fa amb els dispositius digitals i, per tant, se'n recullen les orientacions d'ús. La concreció de les activitats pren més

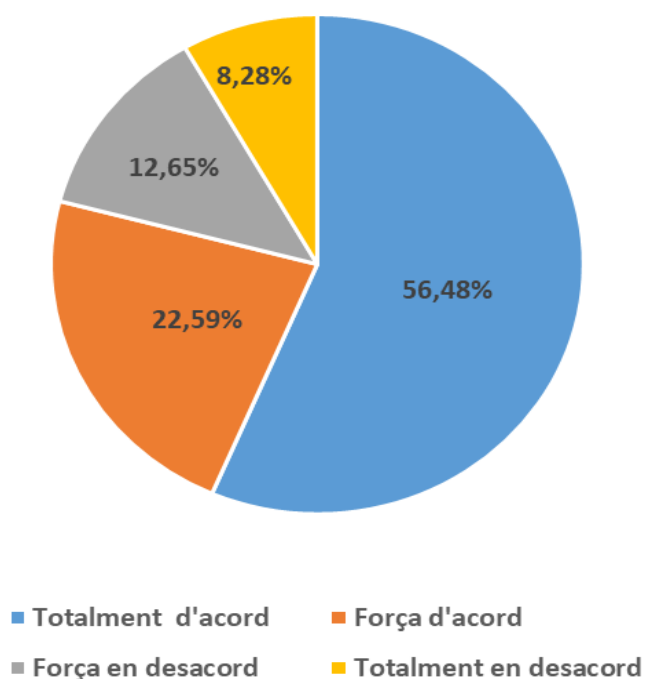
sentit en les programacions d'aula que en el PEC, perquè es pot concretar millor sobre el tractament de la competència digital. Cal informar-ne les famílies en l'explicació global del PEC, perquè facin l'elecció de centre amb coneixement de causa.

A secundària, els patis no són considerats lectius i l'ús del mòbil al pati pot generar molts conflictes. És responsabilitat del sistema la protecció de l'alumnat, també durant l'esbarjo. El centre és un espai col·lectiu i això implica regular l'ús dels mòbils per garantir els drets de protecció d'imatge tant dels infants i joves com dels mateixos docents. Per la mateixa raó, també convé regular els enregistraments que fan els docents.

Alguns consideren que això no és objecte del debat, perquè si s'estableix un marc general d'aplicació, una normativa general que ha de ser única i homogènia per a tots els centres del país, l'adaptació de cada centre no hauria de ser un tret distintiu del PEC i s'insisteix en deixar l'etapa d'educació primària lliure de mòbils i en tot, cas treballar-ho a partir de 3r de secundària. Cal plantejar alternatives a l'ús del mòbil en les activitats d'aula i preveure els recursos de centre suficients per a qui no disposi de mòbil.

Caldria treure de la proposta 6 el terme "de forma explícita" i replantejar l'enunciat de la pregunta perquè, si no, cada tres mesos caldria canviar el PEC, ja que les situacions varien amb el temps.

Resposta global a la Proposta 6

Tots els sectors es mostren "Totalment d'acord" amb la proposta encapçalats pel 68,90% de les famílies, seguit per el 62,35% del sector altres, el 56,76% dels docents, el 43,10% de l'alumnat i en darrer terme el 42,11% dels membres del CEC que empata amb l'opció "Força en desacord".

7. Que el Departament d'Educació doni suport explícit als centres en aquesta regulació a través de l'acompanyament i la supervisió.

Alumnat

Hi ha un grau important de desconeixement de les competències del Departament. Com més coneixement en tenen, més d'acord estan en el suport explícit, amb acompanyament i orientacions clares sobre l'aplicació de la regulació, mentre que el desconeixement porta a negar-ne la necessitat.

Famílies

Consideren molt necessari que el Departament acompanyi els centres, l'alumnat i la societat en general, i proporcioni assessorament. La supervisió s'ha de fer des del respecte a l'autonomia del centre i prioritant la formació dels docents en aquest àmbit. És important que es parli de sobirania digital en l'àmbit educatiu i de la importància que els centres educatius siguin entorns segurs quant a drets digitals. La vulneració d'aquests drets de l'alumnat no té lloc només pel que fa als mòbils, sinó que hi ha moltes altres eines digitals als centres educatius que vulnereu aquests drets i afecten l'aprenentatge. Per això, és necessària una regulació integral de l'ús de les tecnologies en l'ensenyament-aprenentatge en general, més enllà de l'ús dels dispositius dels mòbils. També es veu fonamental que el Departament doni suport als centres i les direccions en la responsabilitat de la guarda i custòdia.

Alguns consideren que cal que es prohibeixi el mòbil als centres als menors de 16 anys de manera que es contribueixi a incidir en la compra a partir d'aquesta edat. Cada centre és conscient de les regulacions que ha de posar a partir de les necessitats que té. En aquest sentit, ha de tenir el suport del Departament més que supervisió o fiscalització. En tot cas, la regulació ha de ser com més restrictiva millor, perquè els centres siguin espais lliures de mòbils.

Docents

Estan d'acord que el Departament doni suport real als centres per dur a terme el compliment de la norma amb pautes molt clares. De la mateixa manera, demanen formació als docents per promoure la sensibilització de l'alumnat en els bons usos i la prevenció d'addiccions a les pantalles. Caldrien guies per orientar com fer l'accés responsable a l'ús del mòbil pel que fa a aplicacions i consultes a pàgines segures. També cal que el Departament proporcioni seguretat jurídica i suport en les responsabilitats per la guarda i custòdia dels mòbils, per no haver de donar resposta al mal ús que se'n faci fora del centre ni a les famílies que es mostren contràries a fer-ne ús. Aquest suport s'ha de fer mitjançant directrius clares, fonamentades en estudis, amb pautes i recomanacions per les famílies i alumnat i mesures de regulació per les comunitats educatives, especialment abans 18 anys, considerant el context dels centres i garantint l'equitat.

Cal fer un recull dels efectes negatius de l'ús de mòbils als centres educatius des dels àmbits de relació social entre iguals, dependència, exposició descontrolada a les xarxes, patologies derivades, ciberassetjament, privacitat, benefici de la prohibició de l'ús dels

mòbils als centres que ho han regulat. S'hi ha d'incloure l'experiència de centres que ja han passat els processos de regulació i prohibició i quins efectes han tingut quant a baixada de conflictes, protocols d'assetjaments, etc. En aquest sentit, es veu amb bons ulls compartir i mostrar bones experiències en la regulació dels mòbils.

Estaria bé comptar amb més recursos en suport psicològic a l'alumnat que ja pateix d'addició els efectes del mal ús del mòbil i considerar les actuacions a fer amb les generacions més grans que són addictes a les pantalles. Aquest debat és per evitar que les noves generacions caiguin en l'addicció a pantalles, però es vol que aquells que ja en pateixen les conseqüències, com ara trastorns psicològics o alimentaris, tinguin suport preventiu i d'acompanyament.

La supervisió ha de ser des del respecte a l'autonomia del centre, amb acompanyament i assessorament, i no de control. Cal oferir suport al centre davant de possibles queixes de les famílies. La supervisió no pot ser una càrrega més per als equips directius, ni generar més burocràcia administrativa. De fet, hi qui no està d'acord que n'hi hagi. Cal respectar la sobirania digital dels centres educatius, ja que no només es tracta de regular l'ús dels mòbils, sinó també el de tauletes, ordinadors, aplicacions i plataformes.

Alguns es mostren en desacord en el suport per considerar que la regulació l'ha de fer el Departament per llei i fer-se'n responsable. Altrament, és millor no tenir mòbils als centres. De fet, tots els centres de Catalunya n'haurien de tenir prohibit l'ús en les seves instal·lacions perquè no és una eina educativa i per tant no cal portar-l'hi.

Altres

És important ajustar l'acompanyament i el suport als centres per part del Departament a les necessitats del centre, si bé es posa en dubte si cal una supervisió o simplement dotar de materials que permetin la reflexió dels docents per argumentar les decisions preses per la comunitat escolar. Es proposa que els centres de recursos pedagògics dinamitzin l'acompanyament a centres i comparteixin bones pràctiques. Aquest suport ha de ser global, i incloure aspectes de salut mental, de protecció de dades, de suport jurídic, etc. Per tant, cal comptar amb altres Departaments com el de Salut.

Més que al centre, el suport ha d'adreçar-se a la comunitat escolar, amb formació a les famílies i dotació d'infraestructures.

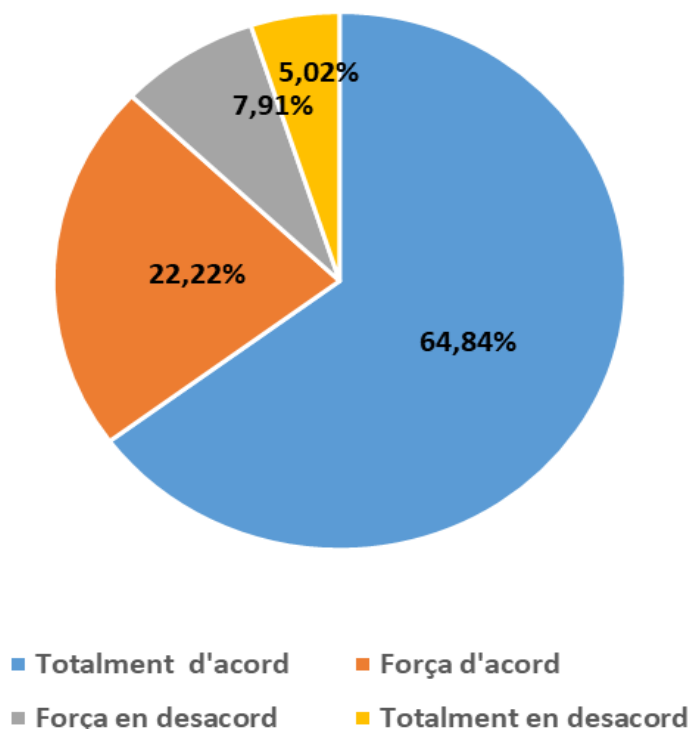
Alguns consideren la supervisió una competència de la direcció; altres, de la inspecció, i altres que caldria una unitat de suport més tècnic i de consulta en assessorament telemàtic. Per fer bé la supervisió es demana un bon coneixement de la realitat contextual i el respecte a l'autonomia del centre. El Departament ha de determinar la normativa general i tenir en compte excepcions en determinades casuístiques, mentre la Inspecció ha de revisar l'actuació dels centres, per evitar que cada centre faci coses completament diferents, cosa que genera caos i incoherència en el sistema. L'assessorament i supervisió és precisament la funció de la Inspecció, i inclou la capacitat i competència digital dels docents.

En la redacció de la proposta 7 caldria afinar el concepte de suport explícit a la comunitat educativa.

També s'ha proposat formular la demanda sobre la regulació de la pornografia, a fi de prohibir realment l'accés fins la majoria d'edat, i a ser possible fins que s'acabi el creixement cognitiu 25 anys, i prohibir i sancionar la violència en la pornografia.

Igualment, s'ha proposat incloure en el marc general una llista de control que serveixi per fer-ne una actualització constant.

Resposta global a la Proposta 7

Tots els membres del CEC es mostren "Totalment d'acord" amb la proposta (100%). Per sectors, també opten per aquesta opció el 78,05% de les famílies, el 69,41 d'altres, el 68,84% de docents i, finalment, un 41% de l'alumnat.

8. Considereu que hi ha altres aspectes que han de ser inclosos en la regulació dels mòbils?

Es recullen propostes no explicitades anteriorment.

Alumnat

El mòbil ha de permetre metodologies d'aula més atractives, per equilibrar-les amb les analògiques. En aquest sentit, cal introduir activitats sobre les notícies falses a partir dels primers cursos de secundària, amb la finalitat d'aprendre a regular l'ús i la cerca d'informació. Això no obstant, cal controlar més l'ús del mòbil en proves i exàmens, si convé.

La regulació ha d'igualar els sectors de la comunitat escolar en responsabilitats i conseqüències en cas de mal ús. Igualment, ha d'implicar una revisió de faltes i sancions per evitar sancionar al primer cas de mal ús.

Famílies

Hi ha la percepció de la necessitat d'una regulació més àmplia, d'abast social, basada en la reflexió i tenint en compte el que es fa en altres països. Hi podria ajudar una campanya publicitària contundent, com la dels accidents de trànsit. En aquest sentit, també hi ha la idea que la regulació hauria de ser per llei, com en el cas del tabac i l'alcohol i afectar qualsevol persona que sigui present al centre. Cal un debat serè i aprofundit que tingui en compte la realitat social d'infants i joves que configuren una generació digital per entendre que no es pot tornar al món analògic.

El centre educatiu ha de treballar la cultura i les competències digitals i oferir activitats alternatives en l'estona d'esbarjo, orientades a les relacions socials. També hi ha la idea que el mòbil que es porti al centre no sigui intel·ligent.

Es proposa fomentar valors, formar en intel·ligència emocional i en educació sexual com a alternativa a la pornografia, i oferir activitats gratuïtes de lleure als joves per evitar l'ús abusiu del mòbil, tot garantint l'equitat en l'oci saludable dels joves. Això no treu que es reguli internacionalment l'accés de menors a segons quins continguts per mitjans verificables. Mentrestant, en l'àmbit educatiu, l'ús o l'accés inadequats s'han de sancionar

Finalment, s'ha expressat la idea que cal regular l'accés des del centre a plataformes digitals i que el Departament podria crear una plataforma educativa pròpia.

Docents

Caldria tenir en compte experiències d'altres països que hagin regulat ja l'ús del mòbil per poder valorar els canvis observats. També cal tenir en compte l'impacte que tenen les empreses proveïdores de serveis i continguts al mòbil per l'efecte que tenen en els menors.

La regulació hauria de tenir en compte el Decret d'inclusió per tractar el cas d'alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu. Pel que fa a les franges d'edat i els nivells d'ensenyament, la regulació ha de basar-se en el curs escolar en què un alumne es troba més que no pas en l'edat cronològica. Igualment, cal establir per protocol la comunicació entre el centre i les famílies a fi d'evitar que les famílies truquin al mòbil del seus fills i filles.

S'ha apuntat la possibilitat d'obrir el debat a les escoles bressol de la Xarxa 0-3 conjuntament amb els serveis a la petita infància.

Altres

Hi ha la consciència que la regulació s'ha d'estendre al conjunt de la societat després d'obrir el debat a altres àmbits més enllà de l'escola i incloure-hi els agents educatius en primer terme. En aquest sentit, es proposa aprofitar l'experiència de l'Aliança 360. En tot cas, el desplegament normatiu s'ha de fer amb cura i temps adequats.

Es proposa demanar d'apagar el mòbil en actes adreçats a públic familiar, perquè s'ha observat que distreu del tot els infants. També hi ha la reivindicació que la mateixa Administració obliga a la digitalització pel que fa als tràmits i es demana de personalitzar-los i oferir alternatives a les aplicacions mòbils.

Així com hi ha la idea de restringir la capacitat de la wifi del centre per evitar-hi l'accés abusiu de l'alumnat a contingut inadequats, també hi ha la idea de garantir que tingui connexions segures com a alternativa a l'accés per dades del dispositiu individual, que no té filtre. Es posa èmfasi que la regulació posi especial cura en la prevenció del ciberassetjament.

Cal un debat pedagògic sobre els avantatges i inconvenients de les tecnologies al centre a fi de replantejar-ne l'extensió o la limitació. En aquest sentit, hi ha la idea de preservar metodologies analògiques per restablir les competències i aptituds fonamentals de concentració i millora de la comprensió lectora, tal com avalen estudis com ara el del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu.

Conclusions

1. En els diferents debats arreu del territori, la majoria de sectors de la comunitat educativa han expressat amb contundència la necessitat que el Departament estableixi un marc general de regulació de l'ús dels mòbils per a tots els centres. Per no promoure diferències entre centres, es proposa que aquest marc sigui únic, clar i com més concret millor. Igualment, es demana que sigui restrictiu. En aquests aspectes hi posen més èmfasi una part dels docents i de les famílies.
2. La majoria de sectors estan d'acord que el marc general s'ha de poder concretar en funció de la realitat de cada centre i de les decisions que prengui per aplicar-ho en coherència amb el seu PEC. Una part del sector docent s'ha expressat reiteradament per demanar que sigui el Departament qui concreti aquesta regulació.
3. La regulació de l'ús del mòbil ha d'afectar tothom: alumnat, professorat, personal d'administració i serveis, d'atenció educativa, de monitoratge i famílies. Tothom ha d'actuar d'una manera coherent amb la normativa del centre respecte a l'ús del mòbil, en tots els espais i franges horàries. De la mateixa manera, s'ha de facilitar que les famílies siguin coherents en l'ús a casa.
4. L'alumnat prefereix que es parli de protocol més que de reglamentació perquè interpreta que regulació s'orienta més a restriccions i prohibicions.
5. Cal garantir una educació en cultura digital que inclogui el bon ús del mòbil per assolir les competències digitals establertes als currículums actuals.
6. Tota la comunitat educativa ha de participar en la regulació de l'ús del mòbil, perquè la participació reforça la coresponsabilitat. Amb tot, la regulació s'ha de fer des de l'expertesa, tenint en compte i integrant les propostes del Departament de Salut i altres Administracions d'àmbit social, amb l'objectiu de promoure l'ús de les tecnologies en l'ensenyament-aprenentatge.

7. Els centres han de fer pública la regulació de l'ús dels dispositius digitals per mitjà dels seus canals de comunicació i tothom hi ha de poder accedir amb facilitat.
8. La regulació s'ha d'adaptar a les edats o etapes educatives. En considerar els riscos per a la salut mental, es proposa un ús del mòbil més restringit a la secundària, perquè en aquesta edat costa més complir les normes, i no tant en estudis superiors. Molts docents i famílies proposen prohibir el mòbil al centre fins als 16 anys.
9. La regulació s'hauria de fer tenint en compte el curs escolar en què un alumne es troba i no l'edat cronològica.
10. La regulació ha de definir clarament l'ús del mòbil en els diferents espais del centre i també en les activitats educatives no lectives.
11. El Departament ha d'acompanyar els centres donant-los suport en la regulació de l'ús del mòbil, si bé hi ha discrepàncies pel que fa a la supervisió que n'hagi de fer. Un aspecte que la regulació ha d'oferir als centres és la seguretat jurídica, específicament quant a la protecció de dades i la responsabilitat dels dispositius en cas de custòdia.
12. Els centres educatius han de ser entorns segurs i la regulació ha de protegir de manera integral els drets digitals de tota la comunitat educativa sobre imatges i dades en tots els dispositius digitals.
13. Incloure en la regulació tot tipus de dispositius digitals i mòbils personals abastaria un espectre més ampli i evitaria interpretacions esbiaixades i haver de modificar la normativa més endavant. Si es prohibeixen els mòbils, cal regular l'ús dels portàtils perquè les mateixes aplicacions del mòbil es poden tenir a l'ordinador.
14. L'ús del mòbil i altres dispositius digitals constitueix un mitjà actual i de futur en l'aprenentatge. Se'n pot concretar l'ús amb finalitats educatives en el projecte educatiu de centre, graduant-lo per etapes educatives.

Referències d'interès

- Asociación Española de Pediatría (2023) "Comunicado de la AEP sobre la edad de uso de dispositivos móviles en la infancia y la adolescencia".
https://www.aeped.es/sites/default/files/comunicado_salud_digital_aep.pdf
- Comunidad de Madrid (2020). "Limitamos el uso del móvil para mejorar el rendimiento académico y luchar contra el acoso escolar".
<https://www.comunidad.madrid/noticias/2020/07/29/limitamos-uso-movil-mejorar-rendimiento-academico-luchar-acoso-escolar>
- Consell Audiovisual de Catalunya (2021). "Com sobreviure a l'arribada del primer mòbil". Programa EduCAC. <https://www.educac.cat/families/com-sobreviure-larribada-del-primer-mobil>

- Consell Audiovisual de Catalunya (2023). “Regular o prohibir? El mòbil als centres educatius”. Programa EduCAC. <https://www.educac.cat/actualitat/regular-o-prohibir-mobil-als-centres-educatius>
- Consell Audiovisual de Catalunya. “El mòbil, jo i els altres”. Programa EduCAC. <https://www.educac.cat/professorat/unitats-didactiques/mobil-jo-i-els-altres>
- Costu, Safak (2023). “Catalonia’s Education Department Mandates Formal Mobile Phone Usage Rules in Schools”. *BNN*. <https://bnn.network/world/spain/catalonias-education-department-mandates-formal-mobile-phone-usage-rules-in-schools/>
- Departament d’Educació (2021). “Pla d’educació digital de Catalunya (PEDC)” <https://educacio.gencat.cat/ca/departament/linies-estrategiques/pla-educacio-digital/index.html>
- Departament d’Educació (2023) Com es regula l’ús del mòbil als centres educatius a Catalunya? <https://educacio.gencat.cat/ca/actualitat/detall/article/us-mobil-centres-educatius>
- Departament d’Educació (2023). “Competència digital (CD)”. *Educació bàsica. Competències transversals*. https://projectes.xtec.cat/nou-curriculum/wp-content/uploads/usu2072/2023/07/Compete%CC%80ncies_CD.pdf
- Generalitat de Catalunya (2017). *Les tecnologies digitals a la infància, l’adolescència i la joventut*. Pla integral d’atenció a les persones amb trastorn mental i addiccions. <https://internetsegura.cat/wp-content/uploads/2022/05/LesTecnologiesDigitalsInfanciaAdolecenciaJoventut-.pdf>
- Melguizo, Soraya i altres (2023). “La regulació del mòbil al món: de limitar-lo dues hores al dia a prohibir l’accés a pàgines porno”. *Ara*. https://criatures.ara.cat/adolescencia/regulacio-mobil-mon-d-utilitzar-dues-hores-dia-prohibir-l-acces-pagines-porno_130_4863139.amp.html
- Serra, Arnau (coord.) (2022) *Drets digitals d’infants i adolescents a Catalunya*. Fundació Ferrer i Guàrdia i Generalitat de Catalunya. https://politiquesdigitals.gencat.cat/web/.content/00-arbre/ciutadania/drets-responsabilitats-digitals/Informe_dretsdigitalsinfants_revisat_mai2023.pdf
- UNESCO (2023). *An ed-tech tragedy? Educational technologies and school closures in the time of COVID-19*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386701>
- UNESCO (2023). *Global education monitoring report, 2023: technology in education: a tool on whose terms?* <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000385723>
- *US’MOV. Joves i mòbils a l’aula*. Ministerio de Ciencia e Innovación. Agencia Estatal de Investigación. <https://usmov.es/index-cat.html>